



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060307

DOM
2025-03-06
Stockholm

Mål nr
P 4943-24

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-03-20 i mål nr P 396-24, se bilaga A

PARTER

Klagande

ELFC Fastigheter AB, 556092-3905
Adilsgatan 26
753 33 Uppsala

Ombud: Jur.kand. J.W.
Walderstens juridiska AB
Börje-Åkerby 211
755 92 Uppsala

Motpart

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun
753 75 Uppsala

SAKEN

Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 2162977

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

ELFC Fastigheter AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med upphävande av mark- och miljödomstolens dom, i första hand ska avvisa och i andra hand avslå Plan- och byggnämnden i Uppsala kommuns ansökan om utdömmande av vite avseende perioden 28 september 2023–27 december 2023.

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

ELFC Fastigheter AB har anfört i huvudsak samma omständigheter som i mark- och miljödomstolen med följande tillägg.

Byggnaden som uppförts enligt bygglovet från 1990 har rivits. Ett krav på återställande av byggnaden är därför inte proportionerligt. Nämnden borde ha beslutat om lovföreläggande eller sanktionsavgift avseende själva rivningen. Bolaget hade då haft möjlighet att överklaga och kunnat försvara rivningsåtgärden genom prövning i domstol. Den rivna byggnaden saknade enligt kommunen skyddsvärda egenskaper och låg inom ett utvecklingsområde. Det är högst sannolikt att rivningslov skulle ha medgetts och att nämnden inte skulle ha förelagt bolaget att återställa byggnaden.

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun har anfört i huvudsak samma omständigheter som i mark- och miljödomstolen med följande tillägg.

Länsstyrelsens beslut att upphäva den del av föreläggandet som avser den nordöstra tillbyggnaden innebär inte att det kan vara oklart för bolaget vilken del av byggnaden som utgör den sydöstra tillbyggnaden och som ska rivas. Vilken del som är den sydöstra tillbyggnaden framgår av handlingar i det sökta bygglovet. I det sökta bygglovet framgår inte annat än att det skulle röra sig om tillbyggnader. Att det nu i efterhand visat sig att bygglovet inte följts och att fastighetsägaren valt att bygga något annat än vad bygglovet avsåg innebär inte att rättelse inte kan vidtas.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

En domstol som ska pröva ett yrkande om utdömmande av vite ska kontrollera om det finns lagliga förutsättningar att lägga vitesföreläggandet till grund för en dom. Vidare ska domstolen pröva om adressaten i objektiv mening har brutit mot föreläggandet och om överträdelsen i så fall har varit ursäktlig. Prövningen ska också omfatta frågan om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse och om det föreligger särskilda skäl för jämkning.

I mål om utdömmande av vite utgör de ställningstaganden som låg till grund för det lagakraftvunna beslutet om föreläggande utgångspunkt för prövningen. Den som vill ifrågasätta dessa utgångspunkter har alltså att i första hand överklaga föreläggandet. Det sagda innebär bl.a. att domstolen i ett mål om utdömmande av vite normalt har att utgå från att den som vitesföreläggandet har riktats mot är rätt adressat och att denne har haft faktiska och rättsliga möjligheter att efterkomma föreläggandet. En omprövning av dessa frågor aktualiseras framför allt i den situationen att den som föreläggandet riktats mot gör gällande att det efter att föreläggandet utfärdades har inträffat omständigheter som innebär att denne inte längre kan anses vara rätt adressat eller av annat skäl har förlorat möjligheten att efterkomma föreläggandet. Domstolen kan också ompröva den utfärdande myndighetens bedömningar om de framstår som uppenbart felaktiga. (NJA 2022 s 459).

Av nämndens ansökan framgår att länsstyrelsen har upphävt föreläggandet såvitt avser den nordöstra tillbyggnaden. Det föreligger alltså inte någon skyldighet för klaganden att, med grund i det föreläggande som nu är aktuellt, riva denna del av den aktuella byggnaden. I övrigt framgår av föreläggandet att bolaget ska återställa byggnaden så att den till volym och utformning överensstämmer med tidigare beviljat bygglov från 1990. Det som bolaget anfört utgör inte sådana omständigheter som inträffat efter det att föreläggandet utfärdats och som medför att bolaget inte har faktiska och rättsliga möjligheter att efterkomma det. Nämndens bedömningar framstår inte som uppenbart felaktiga. Att bolaget kan ha vidtagit åtgärder på byggnaden som försvårar ett återställande ändrar inte den bedömningen. Mark- och miljööverdomstolen instämmer

även i övrigt i de bedömningar som mark- och miljödomstolen har gjort. Det har därmed funnits skäl att döma ut vitet i enlighet med nämndens ansökan. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2025-03-27

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Vibeke Sylten, hovrättsråden Margaretha Gistorp och Kristina Dreijer, referent, samt tf. hovrättsassessorn Anna Lundgren.

Föredragande har varit Harry Hodzic.



NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2024-03-20
meddelad i
Nacka

Mål nr P 396-24

PARTER

Sökande

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun
753 75 Uppsala

Motpart

ELFC Fastigheter AB, 556092-3905
Adilsgatan 26
753 33 Uppsala

Ombud: Jur.kand. J.W.
c/o Walderstens juridiska AB
Börje-Åkerby 211
755 92 Uppsala

SAKEN

Utdömmande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar ELFC Fastigheter AB att till staten betala vite om 150 000 kr.

BAKGRUND

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun (nämnden) beslutade den 12 december 2019 att förelägga ELFC Fastigheter AB (bolaget) att senast sex månader efter att beslutet vunnit laga kraft riva två tillbyggnader på sin fastighet, den nordöstra och den sydvästra tillbyggnaden, och återställa den befintliga byggnaden så att den överensstämmer volym- och utformningsmässigt med beviljat lov för tillbyggnad av verkstadslokaler 1990-03-23, § 234, dnr 1989-002739. Föreläggandet förenades med dels ett fast vite om 500 000 kr, dels ett löpande vite om 100 000 kr för varje period om en månad, räknat från och med den ovan angivna tidpunkten, under vilken åtgärden inte vidtagits.

Föreläggandet överklagades till länsstyrelsen som upphävde föreläggandet i den del som omfattade den nordöstra tillbyggnaden och återförvisade ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. I den del som omfattade den sydvästra tillbyggnaden ändrade länsstyrelsen beslutet endast på så sätt att det fasta vitet bestämdes till 250 000 kr och det löpande vitet till 50 000 kr. Länsstyrelsens beslut överklagades sedan till mark- och miljödomstolen som i dom den 15 mars 2021 i mål nr P 5511-20 avslog överklagandet. Mark- och miljööverdomstolen meddelade i beslut den 27 september 2021 att prövningstillstånd inte gavs, varvid föreläggandet vann laga kraft.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att ELFC Fastigheter AB (bolaget) ska förpliktas att betala vite 150 000 kr. Till stöd för yrkandet har nämnden anfört följande.

Rättelse skulle enligt beslutet vara vidtagen senast 6 månader efter det att beslutet fått laga kraft. Då beslutet fick laga kraft 27 september 2021 skulle rättelse vara vidtagen senast 27 mars 2022.

Fastighetsägaren har parallellt med detta ärende ansökt om lov för den nordöstra tillbyggnaden, men inte för den sydvästra tillbyggnaden, dnr PBN 2020-001262.

Nämnden har i delegationsbeslut 1 juni 2022 avslagit ansökan om tillbyggnad längs den nordöstra långsidan. Beslutet har överklagats och länsstyrelsen beslutade 9 augusti 2022 att avslå överklagandet. Beslutet har fått laga kraft.

Nämnden ansökte om utdömmande av dels det fasta vitet om 250 000 kronor, dels av det löpande vitet för perioden 28 mars 2022 till och med 27 september 2022, sammanlagt 300 000 kronor. Mark- och miljödomstolen beslutade den 19 december 2022 i mål nr M 6826-22 att bolaget ska betala vite om 550 000 kronor till staten.

Nämnden ansökte återigen om utdömmande av det löpande vitet för perioden 28 september 2022 till och med 27 december 2022, sammanlagt 150 000 kronor. Mark- och miljödomstolen beslutade den 12 april 2023 i mål nr P 520-23 att bolaget ska betala vite om 150 000 kronor till staten.

Vid besök på fastigheten 11 januari 2024 kunde plan- och byggnadsnämnden konstatera att både den sydvästra liksom den nordöstra tillbyggnaden finns kvar. Rättelse har således inte skett, varför ärendet överlämnas till mark- och miljödomstolen för utdömmande av det löpande vitet om 50 000 kronor för perioden 28 september 2023 till och med 27 december 2023, sammanlagt 150 000 kronor.

Nämnden har den 9 oktober 2023 ansökt om utdömmande av det löpande vitet för perioden 28 december 2022 till och med 27 september 2023, sammanlagt 450 000 kronor. Mark- och miljödomstolen har ännu inte beslutat i det målet.

Bolaget har bestritt ansökan om utdömmande av vite. I första hand gör bolaget gällande att nämndens ansökan om utdömmande av vite ska avvisas. I andra hand bestrider bolaget att vite ska dömas ut. Till stöd för sin inställning har bolaget anfört i huvudsak följande.

Den enhetschef hos kommunen som ansökt om utdömandet av vitet saknar nödvändig behörighet. Enligt den delegationsordning som bifogats kommunens

ansökan och som ansökan hänvisar till är ”enhetschef” enligt p. 7.14 delegationsordningen endast behörig att ansöka om vite enligt ”3 kap. 1 § fjärde stycket lagen om mark- och miljödomstolar [och] 6 § lagen om viten”. Även om 1 § lagen (1985:206) om viten (viteslagen), anger att lagen gäller viten som enligt lag eller annan författning får föreläggas av myndigheter så ska den inte tillämpas i den mån annat följer av vad som är särskilt föreskrivet (1 § andra stycket viteslagen). Nu gällande ansökan avser utdömande av vite som ska prövas av mark- och miljödomstolen enligt 11 kap. 37 § i plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) vilken inte är en regel som finns upptagen i kolumnen för författning som delegationen avser.

Syftet med delegationsordningen är enligt dess angivna syfte i ingressen att ”det ska vara tydligt vilken delegat som får ta beslut i vilket ärende och vilken tjänsteperson som får ansvar för en viss arbetsuppgift i nämndens ställe.”. I brist på klar och otvetydig delegation saknar enhetschefen mandat att ansöka om utdömande av vite enligt 11 kap. 37 § i PBL varför kommunens ansökan ska avvisas.

Om ansökan inte ska avvisas föreligger ändå inte förutsättningar att döma ut vite. De centrala omständigheter (påstående om olovliga tillbyggnader) som nämnden och övriga instanser lagt bolaget till last och som vitet grundar sig på föreligger inte och har aldrig förelegat. Någon rättelse har därför aldrig varit möjlig att vidta. Det har i vart fall varit oklart (otydligt) vad rättelsen skulle bestå i.

Den redogörelse för händelseförloppet som framgår av nämndens ansökan och däri hänvisade handlingar (inkl. domar) är delvis felaktig och stämmer inte överens med verkliga förhållanden. För att bringa klarhet i bolagets inställning redogörs det nedan först hur bolaget uppfattat för målet relevant händelseförlopp.

Innan år 2011 fanns på den aktuella fastigheten två byggnader varav den västra utgjordes av en verkstadsbyggnad. Det är *delvis* denna byggnad (härefter ”verkstadsbyggnaden”) som är aktuell i målet.

Några *tillbyggnader* som medfört ökning av en befintlig byggnadsvolym har emellertid inte utförts på verkstadsbyggnaden. I stället uppfördes en helt *ny byggnad* i form av den gula industrilokal ("industrilokalen") som syns på de fotografier som nämnden bifogat sin ansökan. Industrilokalen är helt fristående byggnad utan fysisk kontakt med verkstadsbyggnaden (vilken sedermera revs).

Åtta år efter att nybyggnationen av industrilokalen var klar meddelade nämnden ett föreläggande till bolaget. Föreläggande var förenat med förpliktelse om vite för det fall föreläggande inte följdes.

Enligt föreläggande skulle bolaget, med uttrycklig hänvisning till det upphävda bygglovet (vilket aldrig kom att nyttjas), riva två påstådda *tillbyggnader* av verkstadslokalen och efter sådan rivning återställa verkstadsbyggnaden så att den överensstämde med bygglovet från 1990. Den *nybyggda* industrilokalen nämndes över huvud taget inte i föreläggandet.

Nämndens föreläggande överklagades till länsstyrelsen där länsstyrelsen, precis som nämnden, utgick från bygglovet avseende tillbyggnaderna (vilka som sagt aldrig kommit att utföras). Detta framgår särskilt av att vitesbeslutet upphävdes avseende "nordöstra tillbyggnaden". Ärendet har även därefter kretsats, och kretsar än idag, kring det bygglov som aldrig kom att nyttjas och de två tillbyggnader som aldrig kom att utföras.

Frågan i det nu aktuella målet är om vite ska utdömas för viss period med hänvisning till att bolaget inte efterkommit det aktuella föreläggandet. Eftersom föreläggandet och beslutet om viten uttryckligen avsett *tillbyggnader* av *verkstadslokalen* är föreläggandet och besluten om vite grundade på omständigheter som aldrig inträffat. Bolaget har därför varit förhindrade att efterkomma föreläggande. Föreläggandet har under alla omständigheter varit otvetydigt då det varit högst oklart för bolaget vad som förväntades av dem. Något vite kan och ska därför inte utdömas.

DOMSKÄL

Domstolen avgör även denna dag ärende avseende utdömmande av vite för perioden 28 december 2022 – 27 september 2023 i mål nr P 7157-23.

Domstolens prövning

Domstolen har först att pröva bolagets invändning om att den enhetschef som ansökt om utdömmande av vite saknar behörighet i gällande delegationsordning. Om domstolen finner att nämndens talan inte ska avvisas ska domstolen pröva om det finns förutsättningar att döma ut vitet.

Rättsliga utgångspunkter för frågan om avvisning

Ett föreläggande om rättelse enligt 11 kap. 20 § PBL får förenas med vite enligt 11 kap. 37 § PBL. Av samma lagrum framgår att kommunens byggnadsnämnd är behörig att besluta om rättelseföreläggande och att förena ett sådant föreläggande med vite. Frågor om utdömmande av vite prövas av mark- och miljödomstol som första instans (11 kap. 37 § tredje stycket PBL). Vidare anges i 3 kap. 1 fjärde stycket § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar (LOM) forumregler för mål om utdömmande av vite enligt PBL.

I 11 kap. PBL finns inte reglerat vem som hos domstol får ansöka om utdömmande av vite för överträdelse av förelägganden som meddelats med stöd av kapitlet. I brist på särskilda regler i PBL är för frågor om behörighet i stället 6 § viteslagen tillämplig. Av 6 § viteslagen framgår att frågor om utdömmande av viten prövas av förvaltningsrätt på ansökan av den myndighet som har utfärdat vitesföreläggandet. Av lagkommentaren till 6 § viteslagen som hänvisar till 11 kap. 37 § PBL framgår att mål om utdömmande av vite inom områdena miljöskydd och byggnadskontroll, vilka mål tidigare tillhörde allmän förvaltningsdomstols kompetensområde, numera prövas i första instans av mark- och miljödomstol (se JUNO, kommentaren till 6 § viteslagen, Rune Lavin, Nordstedts juridik, Juno version 3c, publicerad 2022-07-08).

Mark- och miljööverdomstolen har uttalat att behörighet för att ansöka om utdömmande av vite med stöd av en delegationsordning förutsätter att delegationsordningen tydligt anger att delegationen avser just ansökan om utdömmande av vite. Detta då behörighet att ansöka om utdömmande av vite inte kan anses ingå i en delegation som avser vitesförelägganden (MÖD M 1748-14).

Domstolens bedömning i frågan om avvisning

Av Uppsala kommuns delegations- och arbetsordning för plan- och byggnämnden (delegationsordningen) p. 7.14 framgår att ansökan om utdömmande av vite har delegerats till enhetschef och att delegationen avser ansökan enligt 3 kap. 1 § fjärde stycket LOM samt 6 § viteslagen. Vidare framgår att mål om utdömmande av vite enligt PBL prövas av mark- och miljödomstol.

Eftersom en ansökan om utdömmande av ett vite enligt PBL sker med stöd av bestämmelser i PBL, bestämmelsen om behörig myndighet i 6 § viteslagen och den särskilda forumbestämmelsen om utdömmande av vite enligt PBL som återfinns i 3 kap. 1 § fjärde stycket LOM, bedömer domstolen att den aktuella delegationsordningen tydligt anger att en enhetschef å byggnadsnämndens vägnar och med stöd av nämnda regler är behörig att ansöka om utdömmande av vite enligt PBL. Detta särskilt då p. 7.14 delegationsordningen anger att det är ansökan om utdömmande av vite som delegationen avser (jmf MÖD M 1748-14). Att delegationsordningen inte har pekat ut specifika regler i PBL föranleder ingen annan bedömning. Domstolen bedömer därför att enhetschefen varit behörig att ansöka i enlighet med gällande delegationsordning varför det saknas skäl att avvisa nämndens ansökan på denna grund.

Finns förutsättningar att döma ut vite?

I mål om utdömmande av vite ska domstolen pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat och om föreläggandet har överträtts. Om föreläggandet har överträtts ska domstolen pröva om adressaten har haft faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Finns förutsättningar att döma ut vitet ska domstolen även

pröva vitets storlek och beakta om det finns skäl för jämkning av vitet.

Av utredningen i målet framgår att föreläggandet har delgivits bolaget och att det har vunnit laga kraft. Föreläggandet är även lagligen grundat. Nästa fråga att besvara är om föreläggandet bedöms uppfylla de krav på klarhet och tydlighet som uppställs för denna typ av förelägganden. Kravet på tydlighet uttrycks ofta så att den som ett föreläggande riktar sig till måste få helt klart för sig vad som fordras för att det fastställda vitesbeloppet inte ska dömas ut. Vitet måste således vara knutet till en klart definierad prestation eller underlåtenhet (se HFD 2020 ref 28 p. 24).

I denna del gör domstolen följande bedömning. Nämnden beslutade den 12 december 2019 att förelägga bolaget, med stöd av 11 kap. 20 och 37 §§ PBL, att senast sex månader efter att beslutet vunnit laga kraft riva två tillbyggnader på sin fastighet, den nordöstra och den sydvästra tillbyggnaden, och återställa den befintliga byggnaden så att den överensstämmer volym- och utformningsmässigt med beviljat lov för tillbyggnad av verkstadslokaler 1990-03-23, § 234, dnr 1989-002739.

Domstolen konstaterar att åtgärden som vidtagits – dvs. den tillbyggnad eller nybyggnad som föranlett den aktuella byggnadens slutliga utformning - strider mot plan- och bygglagen och att åtgärden har medfört att bebyggelsen strider mot givet bygglov. Bolagets invändning om att föreläggandet avser rivning av tillbyggnader snarare än en nybyggnation varför föreläggande inte kan följas medför inte att föreläggandet är otydligt avseende vilken åtgärd som ska vidtas. Detta då föreläggandet tydligt anger det resultat som bolaget behöver prestera för att undgå vite vilket varit att bolaget ska återställa byggnaden så att den volym- och utformningsmässigt överensstämmer med beviljat lov. Att nämnden i sitt föreläggande angett att den lovstridiga åtgärden varit en tillbyggnad snarare än en nybyggnad medför inte i sig att föreläggandet är oklart eller otydligt på sätt att föreläggandet inte går att följa. Domstolen bedömer därför att föreläggandet uppfyller de krav på klarhet och tydlighet som uppställs för denna typ av föreläggande och att föreläggandet även i övrigt är lagligen grundat.

Det har inte framkommit uppgifter till stöd för att bolaget skulle ha saknat faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet. Förutsättningarna för att döma ut vite är därmed uppfyllda. Det har varken framkommit att ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse eller att det föreligger något skäl att sätta ned vitesbeloppet.

Nämndens yrkande ska mot denna bakgrund bifallas, vilket innebär att bolaget förpliktas att till staten betala vite om 150 000 kr för perioden 28 september 2023 till och med 27 december 2023.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 2024-04-10.

Tom Perski

Johan Hagland Andrade

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Tom Perski, ordförande, och tekniska rådet Johan Hagland Andrade. Föredragande har varit föredragande juristen Sebastian Randahl Widmark.



Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.



SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

Information om

Betalning av vite (tingsrätt)

Denna information gäller dig som, enligt en dom eller ett beslut, ska betala vite. Här kan du läsa om hur betalning av olika typer av viten går till.

I följande fall ska vitet betalas via Kronofogden:

- Vitet beror på frånvaro vid förhandling eller
- Vitet ska enligt beslutet betalas av flera personer solidariskt (det vill säga tillsammans) eller
- Det har beslutats om kvarstad (det vill säga att egendom tas som säkerhet för betalningen i väntan på dom).

Övriga viten ska betalas via Polismyndigheten.

Betalning via Polismyndigheten

Polismyndigheten kommer att skicka ett inbetalningskort till dig, på den adress som står i domen/beslutet. På inbetalningskortet finns mer information om hur du gör för att betala.

Betalning ska göras **inom 30 dagar** från den dag då domen/beslutet får laga kraft (det vill säga då avgörandet inte längre kan ändras).

Om du inte betalar i tid kommer du att få en påminnelse. Om du ändå inte betalar kommer ärendet att lämnas till Kronofogden. Då kommer du att få betala extra avgifter. Kronofogden kan också mäta ut dina tillgångar för att skulden ska bli betald. En skuld hos Kronofogden är en offentlig uppgift.

Kontakta Polismyndigheten om du har frågor eller om du saknar inbetalningskort:

Telefon 010-563 35 04

E-post domstolsboter@polisen.se

Mer information

Du kan läsa mer på www.polisen.se, se fliken Lagar och regler/Böter

Betalning via Kronofogden

Kronofogden kommer att skicka ett brev till dig, på den adress som står i domen/beslutet. I brevet står hur du gör för att betala.

Om du betalar inom den tid som står i brevet blir du av med din skuld, och uppgiften om skulden kommer inte att vara offentlig. Du slipper även att betala extra avgifter.

Mer information

Du kan läsa mer på www.kronofogden.se.



Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se